

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 2

DOM
2022-09-26
meddelad i
Stockholm

Mål nr: B 18026-21

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Karen Simonyan, 19820809-6456
Vattravägen 56 Lgh 1201
147 32 Tumba
Medborgare i Georgien

Offentlig försvarare:

Advokat Arido Degavro
September Advokatbyrå AB
Kaplansbacken 4 B
112 24 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Jonas Bergendal
Ekobrottsmyndigheten
Första ekobrottskammaren i Stockholm
Box 820
101 36 Stockholm

DOMSLUT

Åtal som den tilltalade frikänns från

Grovt bedrägeri medelst brukande av falsk urkund, 9 kap 3 § och 14 kap 1 § och 10 §
brottsbalken
2018-05-02 -- 2018-06-05

Ersättning

1. Advokaten Arido Degavro får ersättning av staten med 9 081 kr. Av beloppet avser 5 945 kr arbete, 1 320 kr tidsspillan och 1 816 kr mervärdesskatt.
 2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
-

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Scheelegatan 7

Telefon

08-561 652 10

Öppettider

måndag - fredag

08:00-16:00

Postadress

Box 8307

104 20 Stockholm

E-post

stockholms.tingsratt.avdelning2@dom.se

Webbplats

www.stockholmstingsratt.se

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Karen Simonyan ska dömas för grovt bedrägeri medelst brukande av falsk urkund enligt gärningsbeskrivningen i bilaga 1 och åberopat den bevisning som anges där.

Karen Simonyan har bestritt ansvar och anfört att han inte uppsåtligen har lämnat oriktiga uppgifter eller använt falska handlingar.

BAKGRUND

Ekobrottsmyndigheten bedrev under år 2020 och år 2021 en större förundersökning mot en illegal låneförmedlingsverksamhet. Affärsidén bakom låneförmedlingen var att hjälpa sökande som inte var kreditvärdiga att få bostadslån genom att vilseleda banker. Huvudmännen bakom låneförmedlingen dömdes den 16 februari 2022 vid Stockholms tingsrätt (mål nr B 825-21). Domen har ännu inte fått laga kraft. En av målsägandena i utredningen, Danske Bank, har bedrivit egen utredning och identifierat ytterligare bolånekunder som beviljats bostadslån under åren 2018 till 2020. Banken har knutit de upptäckta bedrägerimisstankarna till den illegala låneförmedlingsverksamheten.

DOMSKÄL**Rättsliga utgångspunkter**

För bedrägeri döms, enligt 9 kap. 1 § brottsbalken, den som medelst vilseledande förmår någon till handling eller underlåtenhet, som innebär vinning för gärningsmannen och skada för den vilseledde eller någon i vars ställe denne är.

Om en kreditgivare beviljar ett lån baserat på konkreta, felaktiga uppgifter som gäldenären lämnat om sin kreditvärdighet krävs för bedrägeriansvar att kreditgivaren inte skulle lämnat krediten på samma villkor även om kreditgivaren hade känt till alla fakta. Hade kreditgivaren ändå beviljat lånet på samma villkor har kreditgivaren inte

genom vilseledande förmått att lämna krediten. Det måste alltså finnas ett orsakssamband mellan *vilseledandet* och *handlingen eller underlåtenheten* (Bäcklund m.fl., Brottsbalken [8 juni 2022, version 20, JUNO], kommentaren till 9 kap. 1 §).

Rekvisitet att *skada* ska ha uppkommit för den vilseledde genom handling eller underlåtenhet innebär inte att gärningen måste ha orsakat denne en faktisk skada. Det är tillräckligt för straffansvar att en beaktansvärd risk för slutlig förlust har uppstått. Detta innebär bl.a. att den som skaffar sig en kredit genom oriktiga uppgifter eller falska handlingar kan dömas för bedrägeri även om krediten återbetalas. Detta gäller om lånet när det lämnades försämrade långivarens ekonomiska ställning på se sätt att det finns en skillnad mellan fordrans värde och det belopp som betalats ut genom lånet. I sådana situationer är kreditrisken för långivaren större än denne räknat med. Att exponeras för en sådan ökad risk anses utgöra en beaktansvärd fara för slutlig förlust, förutsatt att den inte är enbart teoretisk. Gärningsmannens *vinning* av vilseledandet måste också vara direkt knuten till samma förmögenhetsöverföring som orsakat skadan – i detta fall krediten –, men behöver inte vara lika stor som skadan (se t.ex. Svea hovrätts dom 2018-12-14 i mål nr B 11377-17 och Hovrätten för Västra Sveriges dom 2017-03-20 i mål nr B 1390-17 samt Bäcklund m.fl., a.a.).

Ska Karen Simonyan dömas för grovt bedrägeri medelst urkundsförfalskning?

Karen Simonyan har gett in en låneansökan med oriktiga uppgifter och falska handlingar till Danske Bank och fått det aktuella lånet

Följande är utrett genom den skriftliga bevisningen och Karen Simonyans egna uppgifter. Den 2 maj 2018 fick Karen Simonyan ett lånelöfte från Danske Bank avseende köp av villa, småhus, lägenhet i bostadsrättsförening eller fritidshus. Lånelöftet erhöles efter en elektronisk ansökan på Danske Banks hemsida som signerats med Bank-ID. I lånelöftet anges bl.a. att låntagaren måste kunna styrka angiven inkomst och anställningsform i låneansökan med godkända dokument. Det framgår också att banken för att bevilja lån vill ha pant i köpeobjektet med bästa rätt samt att låntagaren själv ska betala en egen insats vid köpet som inte får understiga 15

Avdelning 2

procent av köpeskillingen. Vidare sägs att insatsen inte får finansieras genom lån från annan kreditgivare och att vissa allmänna villkor gäller.

Banken skickade därefter en låneansökan till Karen Simonyan. I låneansökan, som är daterad den 21 maj 2018 och undertecknad av Karen Simonyan, anges att han är fast anställd på Olastin AB, har en inkomst på 37 500 kr per månad (450 000 kr per år), är separerad och saknar barn som han är försörjningspliktig för. Till ansökan bifogades ett anställningsbevis där det står att läsa att Karen Simonyan är fast anställd på det nämnda bolaget med den nyss nämnda månadslönen. Samma lön återkommer i de lönespecifikationer som också bifogats till ansökan. En gemensam ansökan om äktenskapsskillnad med yrkande om dom utan betänketid bifogades också. I den anges det inte att Karen Simonyan och maken har några gemensamma barn.

Uppgifterna om inkomst, försörjningspliktiga barn, separation och anställningsförhållanden är oriktiga. Karen Simonyan har två barn som han är försörjningspliktig för, har inte separerat från sin fru och arbetar på Messes Bilservice AB, vilket han gjorde det även under den period som åtalet gäller. Under den aktuella perioden hade han en inkomst om ca 24 000 kr per månad (288 000 kr om året). Han har aldrig arbetat på Olastin AB och är inte byggnadsingenjör. Handlingarna från Olastin AB och den gemensamma ansökan om äktenskapsskillnad var alltså falska.

Karen Simonyan har undertecknat ett skuldebrev som är daterat samma dag som låneansökan, dvs. den 21 maj 2018. Han erhöll ett lån om sammanlagt 1 870 000 kr den 5 juni 2018. Lånet har senare återbetalats till banken.

Karen Simonyan har gett in låneansökan tillsammans och i samförstånd med annan

Åklagaren har påstått att Karen Simonyan är en av de bolånekunder som använt sig av den illegala låneförmedling som tingsrätten har beskrivit ovan. Åklagaren har inte gjort gällande att Karen Simonyan har upprättat de handlingar med felaktiga uppgifter som åklagaren åberopat. Åklagaren har inte heller påstått att Karen Simonyan har fört

Avdelning 2

in de oriktiga uppgifterna i låneansökan. Enligt åklagaren har detta gjorts av personerna i låneförmedlingsverkssamheten.

Karen Simonyan har berättat bl.a. följande. Han kom till Sverige 2015 och är utbildad tandtekniker. I Sverige lärde han sig mecka med bilar. Han undersökte en kunds bil och kunden frågade då honom om han ville köpa lägenhet eller bil och denne uppgav då att han kände en bra kille som kunde ordna det. Han fick kontaktuppgifter till den killen på ett papper. Han ville köpa en bostad till sin familj och ringde därför upp telefonnumret han fått. Det var första gången han ansökte om lån och han kunde inte läsa och skriva svenska så bra och kände därför att han behövde hjälp med allt pappersarbete. Killen heter Maksim och han åkte ut till ett ställe i Liljeholmen. Maksim ville ha arbetsgivarintyg och lönespecifikationer från de tre senaste månaderna. Maksim sa också ”signera med Bank-ID om jag ringer dig”. Under hela processen signerade han fyra eller fem gånger med Bank-ID efter att Maksim sagt det. Han skickade papperna till Maksim och började leta bostäder på Hemnet. Han hittade en lägenhet han ville ha och skickade en Hemnet-länk till Maksim. Han gick på visningen och han hänvisade mäklaren till Maksim när det gällde allt pappersarbete. Maksim ringde efter några dagar och hade allt redo. Han träffade Maksim, som delade upp papperna och skrev ort och datum. Han skrev under papperna på de ställen Maksim pekade på. En hög med dokument skickades till banken. Maksim fixade ett privatlån hos SEB på 360 000 kr. Därifrån gick 110 000 kr till kontantinsatsen. Maksim var den som hade kontakt med mäklaren och banken. Han skrev under överlåtelseavtalet och Maksim satte in 110 000 kr på mäklarens konto. Allt blev klart, han fick nycklarna. Maksim sa då att de skulle träffas och göra upp om betalningen för de tjänster Maksim utfört. Han betalade 40 000 kr till Maksim via Swish. Han vet inte till vem överföringen gick. Efter flera år fick han ett brev från Danske Bank där det stod att han hade en vecka på sig att sälja bostaden eller betala 1,7 miljoner direkt till banken. De falska handlingarna såg han första gången när han var på förhör.

Utifrån dessa uppgifter och den utredning i övrigt som tingsrätten har redogjort för ovan drar tingsrätten slutsatsen att Karen Simonyan har vidtagit aktiva åtgärder som utgjort delar av brottsplanen i sådan utsträckning att han är att betrakta som

medgärningsman.

Närmare om vilseledandet och den påstådda skadan

Åklagaren har anfört att banken har vilseletts på det sättet att ett lån beviljades på felaktiga grunder och att det därigenom uppstått en beaktansvärd risk för slutlig förlust, eftersom banken inte kunnat ta hänsyn till de verkliga förhållandena vid sin bedömning av Karen Simonyans kreditvärdighet. Det har alltså enligt åklagaren genom vilseledandet uppstått en ökad kreditrisk för banken än vad som skulle varit fallet om ett lån beviljats på grundval av de verkliga förhållandena. Åklagaren har pläderingsvis tillagt att frågan om vilseledande har skett ska bedömas utifrån bankens perspektiv och att ett lån i vart fall inte hade beviljats på samma villkor om banken känt till de verkliga förhållandena. Åklagaren har därvid också anfört att den skada banken lidit genom vilseledandet inte kan anges exakt, men att kreditrisken måste anses betydande med hänsyn till det höga lånebeloppet.

Som tingsrätten har redovisat i avsnittet Rättsliga utgångspunkter är det tillräckligt för bedrägeriansvar att kreditgivaren inte skulle ha beviljat krediten på samma villkor om denne känt till de verkliga förhållandena. Det förhåller sig också så, att den ökade kreditrisk som då uppstår kan innebära en sådan beaktansvärd fara för slutlig förlust som utgör en skada i bedrägeribestämmelsens mening. Åklagaren måste dock bevisa att de oriktiga uppgifterna och falska handlingarna orsakat att Danske Bank beviljat lån på andra villkor än vad som annars skulle ha varit fallet, vilka villkor som då skulle ha gällt och på vilket sätt lånet i sin tur orsakat en betydande skada i form av risk för slutlig förlust.

Som tingsrätten har redogjort för är det bevisat att det funnits en betydande skillnad mellan den uppgivna inkomsten i ansökan och Karen Simonyans verkliga inkomst under den aktuella perioden. Det är också utrett att Karen Simonyan hade två barn vid tillfället, bodde tillsammans med sin fru som inte arbetade då och hade en annan arbetsgivare än den som anges i de falska anställningshandlingarna. Det har också framkommit att Karen Simonyan tog ett privatlån för att finansiera kontantinsatsen.

Avdelning 2

Åklagaren har dock inte närmare preciserat eller presenterat någon utredning avseende hur dessa omständigheter närmare påverkat bedömningen av låneansökan, om någon kredit alls skulle ha lämnats eller på vilka villkor banken ändå hade kunnat bevilja lånet. Åklagaren har inte heller – utöver en hänvisning till det höga lånebeloppet – närmare angett vilken kreditrisk banken utsatts för eller lagt fram någon bevisning till stöd för det påståendet.

Denna avsaknad av ytterligare preciseringar och utredning innebär att det inte går att dra någon säker slutsats i frågorna om vilseledandet lett till att lån beviljats, om ett lån ändå skulle ha beviljats men vilka villkor som i så fall skulle ha gällt och vilken kreditrisk som detta har orsakat. Det är alltså inte bevisat i vilken grad vilseledandet påverkat bankens handlande och i förlängningen vilken beaktansvärd risk för slutlig förlust som det beviljade lånet har orsakat.

Mot denna bakgrund ska åtalet ogillas. Karen Simonyan ska alltså inte dömas för grovt bedrägeri medelst urkunds förfälskning.

Övrigt

Den ersättning som Arido Degavro har begärt från staten är skälig. Eftersom Karen Simonyan frikänns från åtalet ska staten stå för kostnaderna.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (TR-01)

Överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 17 oktober 2022. Det ska anges i överklagandet att det riktar sig till Svea hovrätt.

Daniel Palmgren

I avgörandet har tingsfiskalen Daniel Palmgren och nämnd deltagit. Enhälligt.

EKOBROTTSMYNDIGHETEN

 Första ekobrottskammaren i Stockholm
 Kammaråklagare Jonas Bergendal

Stämningsansökan

2022-03-21

Sida 1(2)

Handling 35

Ärende EB-4304-21

Handläggare 911-19

Ange dessa uppgifter vid kontakt med myndigheten

 STOCKHOLMS TINGSRÄTT
 Avd. 2

2022 -09- 12

 Akt... B.18026-21
 Aktbil... 16

 Stockholms tingsrätt
 B 18026-21

Åklagarbundet

 STOCKHOLMS TINGSRÄTT
 Avdelning 2
 INKOM: 2022-03-21
 MÅLNR: B 18026-21
 AKTBIL: 5

 STOCKHOLMS TINGSRÄTT
 Avdelning 2

 INKOM: 2022-09-12
 MÅLNR: B 18026-21
 AKTBIL: 16

Stämningsansökan

Tilltalade

Karen Simonyan (19820809-6456)

Medborgare i Georgien.

Företräds av advokat Arido Degavro.

Ansvarsyrkanden m.m.

GROVT BEDRÄGERI MEDELST BRUKANDE AV FALSK URKUND

9000-K2187-21

Karen Simonyan har, ~~ensam eller~~ tillsammans och i samförstånd med andra gärningspersoner, ingett en låneansökan med oriktiga uppgifter och falska handlingar till Danske Bank. Karen Simonyan lurade på det sättet företrädare för banken att bevilja och betala ut ett lån om 1 870 000 kronor.

Vilseledandet innebar vinning för gärningspersonerna och skada för målsäganden. Det hände mellan den 2 maj 2018 och den 5 juni 2018 på Stockholm eller annan plats, ~~Stockholms stad~~.

Brottet bedöms som grovt eftersom falska handlingar använts och gärningen avsett ett betydande värde.

Karen Simonyan begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 9 kap 3 § och 14 kap 1 § och 10 § brottsbalken

 Målsägande:
 Danske Bank

Bevisning

1. Utdrag ur folkbokföringsregistret (förundersökningsprotokoll s. 5-6) för att bevisa att gärningspersonerna angett oriktiga uppgifter i låneansökan, bl.a. att tilltalad inte har några barn.
2. Lånelöfte (förundersökningsprotokoll 7-10) för att bevisa att gärningspersonerna gett in oriktiga uppgifter om tilltalads anställnings och familjeförhållanden till målsäganden den 2 maj 2018.

 Justerad av åklagaren
 vid huvudförhandling

 Kajsa Hummel
 TINGSNOTARIE

3. Undertecknad låneansökan samt adressuppgift (förundersökningsprotokoll s. 11-13) för att bevisa att tilltalad undertecknat en låneansökan som innehöll oriktiga uppgifter om hans anställning och familjeförhållanden.
4. Falsa arbetsgivarintyg, lönebesked och ansökan om äktenskapsskillnad (förundersökningsprotokoll s. 14-19) för att bevisa att gärningspersonerna gett in falska handlingar tillsammans med låneansökan.
5. Uppgifter om tilltalad hos målsäganden (förundersökningsprotokoll 20-22) för att bevisa att en låneansökan med oriktiga uppgifter om tilltalad skickats till tilltalads dåvarande folkbokföringsadress.
6. Skuldebrev (förundersökningsprotokoll s. 23-24) för att bevisa att tilltalad beviljats ett bostadslån.
7. Verifikation (förundersökningsprotokoll s. 25) för att bevisa att bostadslånet betalats ut till tilltalad 5 juni 2018.
8. Kontrolluppgifter och taxerade inkomster för tilltalad (förundersökningsprotokoll s. 40-45) för att bevisa att tilltalad haft en lägre inkomst än den som angavs i låneansökan.

Handläggning

Beräknad tidsåtgång för förhandlingen: 3 timmar.

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.